

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1222/2023
24.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Виктора Јухаса Ђурића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К бр.3746/10 од 24.09.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.3992/12 од 08.10.2013. године, у седници већа одржаној дана 24. јануара 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Виктора Јухаса Ђурића и УКИДАЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Панчеву К бр.3746/10 од 24.09.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.3992/12 од 08.10.2013. године, а предмет враћа Основном суду у Панчеву на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву К бр.3746/10 од 24.09.2012. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ, за које дело је осуђена на казну затвора у трајању од једне године.

Истом пресудом, на основу члана 193. и 196. ЗКП, окривљена је обавезана да накнади трошкове кривичног поступка, и то трошкове приступа овлашћеног тумача за словачки језик на главни претрес одржан дана 24.09.2012. године у износу од 3.400,00 динара, те трошкове паушала на име буџетских средстава суда у износу од 3.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

На основу члана 206. став 2. ЗКП оштећена ББ упућена је на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.3992/12 од 08.10.2013. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА – адвоката Виктора Јухаса Ђурића, а пресуда Основног суда у Панчеву К бр.3746/10 од 24.09.2012. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА – адвокат Виктор Јухас Ђурић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 6. – 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијане пресуде и да „нижестепеним судовима наложи понављање кривичног поступка“.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се у поднетом захтеву указује да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, јер је окривљеној у поступку пред Основним судом у Панчеву К бр.3746/2010 од 24.09.2012. године повређено и ускраћено људско право на правично суђење, зајемчено чланом 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, а што је и утврђено одлуком Европског суда за људска права, по представци број 34167/15 од 26.09.2023. године.

Из списка предмета произилази да Европски суд за људска права (IV одељење) у предмету формираном на основу представке број 34167/15 против Републике Србије, коју је суду поднела окривљена АА на основу члана 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“), коју је заступао њен бранилац – адвокат Виктор Јухас Ђурић, дана 26.09.2023. године донео пресуду, којом је утврдио да је у конкретном случају дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције и да тужена држава треба да подносицу представке исплати на име трошкова у року од три месеца новчани износ ближе наведен у тој пресуди.

Наведеном пресудом је утврђено „да кривични поступак против подносиоце – окривљене АА, није задовољио услове правичног суђења и да је сходно томе у предметном случају дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције, обзиром да је једини доказ на основу ког је подносиоца осуђена, био исказ оштећене на главном претресу. У наведеној пресуди, констатовано је и да је препознавање подносиоце (окривљене) од стране оштећене на главном претресу пред првостепеним судом извршено у одсуству процесних гаранција садржаних у члану 104. тада важећег ЗКП, као и да првостепени суд није у довољној мери размотрио постојеће неслагање у изјавама сведока у предметном случају, већ је одлучио да прихвати исказ жртве (оштећене), упркос томе што није био поткрепљен ниједним другим доказом, налазећи

да из наведених разлога домаћи судови нису испоштовали два основна захтева кривичног права – да је на тужилаштву да докаже кривицу окривљене ван разумне сумње, те начело *in dubio pro geo*.

Из наведеног, по налажењу Врховног суда, произилази да је окривљеној АА доношењем нижестепених пресуда повређено право на правично суђење из члана 6. став 1. Конвенције, што је утврђено одлуком Европског суда за људска права која је донета 26.09.2023. године по представци број 34167/15 против Републике Србије, а које је било од утицаја на законитост правноснажних пресуда, па је Врховни суд усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА и укинуо правноснажне пресуде, а предмет вратио Основном суду у Панчеву на поновно суђење.

У поновном поступку, Основни суд у Панчеву ће имати у виду примедбе и упутства изнета у овој одлуци, те ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Са свега изложеног, а на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић